

נציבות שירות המדינה הודעות

הודעה עח/10

כ"ב בשבט התשע"ח (7.2.2018)

הודעה מס' עח/10

חוק גיל פרישה - הורה שילדו נפטר (הוראת שעה)

1. חוק גיל פרישה - הורה שילדו נפטר (הוראת שעה), נועד לקבוע מנגנון דומה לזה הקיים על הורים שכולים שילדם נספה במערכה צבאית.
2. סעיף 2 לחוק קובע: "על אף האמור בחוק גיל פרישה ובחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, מעסיק לא יחייב עובד שהוא הורה שילדו נפטר והוא הגיע לגיל פרישת חובה לפרוש מעבודתו, בארבע השנים מיום הגיעו לגיל פרישת חובה".
3. הוראות החוק הנ"ל לא יחולו על: כבאי כמשמעו בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ועל עובד בשירות הביטחון הכללי או במוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.
4. תחילתו של חוק זה ביום י"ד בטבת התשע"ח (1.1.2018), והוא יעמוד בתוקפו ארבע שנים מיום תחילתו.
5. התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל כלול בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

אהוד פראוור
מ"מ נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותרותיהם				להוציא את הדפים שכותרותיהם				אסמכתא
82.541	-	82.545	(דף אחד)	82.541	-	82.545	(דף אחד)	עריכה
82.549	-	82.564	(דף אחד)	82.549	-	82.565	(דף אחד)	עח/10 (פסקה 82.549(ב))

82.541

היוזמה להארכת השירות יכולה להיות של מנהל כללי או של העובד. בשני המקרים, על האחראי למלא טופס בקשה להארכת שירות לאחר גיל הפרישה כמשמעו בפסקה 82.510 (מדף 2875).

82.542

- (א) מתכוון מנהל כללי לבקש מנציב שירות המדינה את העסקתו של עובד מעבר לגיל הפרישה כמשמעו בפסקה 82.510, יקבל מהעובד את הסכמתו בכתב על כך;
- (ב) הסכים העובד כאמור, ידאג מנהל משאבי אנוש להעמדתו לבדיקה בפני ועדה רפואית מחוזית בהתאם לנוהל שנקבע בסעיף 33.24;
- (ג) ועדה זו תקבע אם כשיר העובד להמשיך לכהן במשרתו. חובה זו חלה רק על הארכת שירות ראשונה;
- (ד) נתקבלה חוות דעת חיובית של הוועדה הרפואית, יעביר המנהל הכללי את טופס הבקשה להארכת שירות, לנציבות שירות המדינה לאחר שיציין בו את נחיצות המשך מילוי משרתו של העובד ואת הארכת שירותו ויציין שהעובד מסוגל להוסיף ולמלא את תפקידיו. לטופס יצורפו:
1. הסכמתו בכתב של העובד להוסיף למלא את תפקידיו;
  2. אישור הוועדה הרפואית שהעובד כשיר להמשיך ולכהן במשרתו;
  3. תיק גיליונות הערכה ומשוב של העובד (מדף 2610) (ראה פסקה 93.346).
- (תקנות שירות המדינה (גמלאות) (המשך העסקתו של עובד מעבר לגיל הפרישה), התשכ"ט-1968 ת' 1)

82.543

הפעולות האמורות בפסקה 82.542 יבוצעו בעוד מועד בכדי שהמנהל הכללי יוכל לשלוח לנציב שירות המדינה את הטופס לפחות שישה חודשים לפני שימלאו לעובד גיל פרישה כמשמעו בפסקה 82.510. (התקנות הנ"ל, ת' 1)

82.544

- (א) מעוניין עובד להמשיך ולהיות מועסק לאחר הגיעו לגיל הפרישה כמשמעו בפסקה 82.510, יפנה בעוד מועד בכתב אל המנהל הכללי;
- (ב) האחראי יבצע את ההליכים המפורטים בפסקה 82.542, ימלא טופס בקשה להארכת שירות לאחר גיל הפרישה כאמור (מדף 2875) וינהג בהתאם להוראות פסקאות 82.541 עד 82.543.

82.545

- (א) בהתאם להחלטת ועדת שירות מיום ד' בניסן התשע"ב (27.3.2012), רשאי נציב שירות המדינה, להרשות את המשך העסקתו של עובד מעבר לגיל פרישת חובה, כמשמעו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004, בהסכמת העובד, בהתקיים אחד מהמאפיינים הבאים:
1. עובד במקצוע במחסור או בעל מומחיות ייחודית, ברמה לאומית או אזורית - וזאת בתנאי שיפורסם מכרז לאיוש המשרה, אחת לתקופה שתקבע באישור נציב שירות המדינה;
  2. רופא באחד מהמקצועות, אשר הוגדרו על ידי המנהל הכללי של משרד הבריאות באישור נציב שירות המדינה, כמקצועות במצוקה במערכת הבריאות. יש למלא טופס בקשה להארכת שירות (מדף 2875); (צה/8)
  3. עובד שמונה למשרה שתקופת הכהונה בה קצובה בזמן, ובמהלך תקופת הכהונה הגיע לגיל פרישת חובה - עד לסיום תקופת הכהונה במשרה;
  4. עובד שמונה לתפקיד חיוני בגיל הסמוך לגיל פרישת חובה, וקיימת חיוניות בהמשך העסקתו במשרה מעבר לגיל פרישת חובה;
  5. בהתקיים נסיבות מיוחדות, בהן לא התאפשרה בחירתו ו/או קליטתו של מחליפו של העובד, או לצורכי חפיפה עם העובד המחליף;
  6. בהתקיים נסיבות של מובילות ישירה, פעילה ומוכחת או חיוניות מוכחת של העובד, בעיצומו של מהלך לרפורמה, רויזיה, רה-ארגון, שדרוג טכנולוגי מערכתי או סגירת יחידה;
  7. בנסיבות של אי ביצוע ההליכים הנדרשים לאיוש משרה חיונית מבעוד מועד - זאת, בכפוף לפרסום מידי של מכרז לאיוש המשרה ולאחר בחינת האפשרות למלא את התפקיד באופן זמני עד לאיושה דרך קבע. במקרים כאמור, תבחן נציבות שירות המדינה את הצורך בנקיטת אמצעים כנגד המשרד, בהתאם לנסיבות העניין;
  8. עובד המועסק במשרת אמון על-פי בקשת הממונה על המשרה, ולתקופה שלא תעלה על תקופת כהונת הנבחר או נושא המשרה הממונה על העובד;
  9. במקרים שאינם עונים על קריטריונים בנסמנים (1) - (8) לעיל, יהיה רשאי נציב שירות המדינה

- לאשר הארכת שירות חד פעמית למשך שלושה חודשים. (עו/2)
- (ב) אישור כללי זה הנו בכפוף לכך שהעובד נמצא כשיר מבחינה רפואית להמשיך לכהן במשרתו, ולהתקיימות שאר התנאים וההליכים הנדרשים בהתאם לתקנות שירות המדינה (גמלאות) (המשך העסקתו של עובד מעבר לגיל הפרישה), התשכ"ט-1968.
- (חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 ס' 18א)(עג/9)

82.546

- (א) הנציב רשאי, באישור ועדת השירות, לאצול מסמכותו להרשות את המשך העסקתו של עובד מעבר לגיל פרישת חובה, בהתאם לאמור בפסקה זו;
- (ב) בהתאם להחלטת ועדת שירות מיום ט"ז באדר ב' התשע"ד (18.3.2014), אישרה ועדת השירות לנציב שירות המדינה לאצול מסמכותו לפי סעיפים 18(א) ו-66(ב) לחוק שירות המדינה (גמלאות), לבעלי התפקידים שנקבעו בהחלטת ועדת השירות, בכפוף לתנאים ולסייגים המנויים בה;
- (ג) תוקף החלטת ועדת השירות לתקופה של 18 חודשים ממועד אצילת הסמכות על-ידי הנציב;
- (ד) פירוט בעלי התפקידים להם האציל נציב שירות המדינה מסמכותו כמפורט לעיל, והתנאים וההליכים הנדרשים לצורך הפעלת סמכות זו, מפורטים בהנחיית נציב שירות המדינה מס' 8.3 מיום כ"ט בכסלו התשע"ה (18.12.2014) בנושא נוהל הארכת שירות מעבר לגיל פרישת חובה;
- (ה) הפעלת הסמכות שהואצלה, כאמור בפסקה זו, תהיה בכפוף לתנאים וההליכים הנדרשים בהתאם לתקנות שירות המדינה (גמלאות) (המשך העסקתו של עובד מעבר לגיל 65), התשכ"ט-1968, להוראות סעיף 82.54, להחלטות ועדת שירות המדינה, ולהנחיות נציב שירות המדינה, כפי שיהיו מעת לעת;
- (ו) הוראות סעיף 82.54, יחולו לגבי המקרים בהם אצל הנציב מסמכותו, כאמור בפסקה זו, בשינויים המחויבים.
- (חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 ס' 18א, 66(ב), 102(ב); החלטת ועדת השירות מיום ט"ז באדר ב' התשע"ד (18.3.2014) (עח/8)

82.547

- (א) נציב שירות המדינה מוסמך להרשות את המשך העסקתו של עובד מעבר לגיל הפרישה, כמשמעו בפסקה 82.510, לתקופה של לא יותר משנה אחת בכל פעם ולא מעבר לגיל 70;
- (ב) להארכה נוספת של שירות העובד מעבר לגיל הפרישה כאמור, לאחר ההארכה הראשונה, יש לנקוט בכל הפעולות המפורטות לעיל. אולם העובד לא יידרש לעמוד שוב בבדיקה רפואית, אלא אם מצב בריאותו ומידת היעדרותו מן העבודה לרגל מחלה מחייבים, לדעת נציב שירות המדינה או ועדת השירות, בדיקה כאמור;
- (ג) המנהל הכללי יציין בבקשה את מצב בריאות העובד ופירוט הימים שבהם נעדר לרגל מחלה במשך השנה האחרונה. אם לדעת נציב שירות המדינה או ועדת השירות מחייב הדבר בדיקה חוזרת של ועדה רפואית מחוזית, תודיע על כך נציבות שירות המדינה לאחראי והוא ידאג להעמיד את העובד בבדיקה רפואית לפי האמור בפסקאות 82.542 ו-82.543.
- (התקנות הנ"ל, ת' 2)

82.548

- נציב שירות המדינה לא ירשה הארכת העסקת עובד (למעט בן משפחה שכולה כמפורט בפסקה 82.549) מעבר לגיל 69. אלא אם אישר המנהל הכללי בטופס כי שירותו של העובד חיוני למדינה, ונציב השירות וועדת השירות שוכנעו בדבר. אישור המנהל הכללי יצוין בבקשה להארכת שירות המוגשת לנציב השירות.
- (התקנות הנ"ל, ת' 2)(עז/9)

82.549

- (א) הורה שכול, אלמנה או אלמן כמשמעותם בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) התש"י-1950; או בחוק התגמולים לנפגעי פעולת איבה התש"ל-1970, אשר הגיע לגיל פרישת חובה והועסק בשירות שישה חודשים רצופים לפחות בתכופ לפני הגיעו לגיל פרישת חובה והוא כשיר לעבודה, לא יפוטר ולא יחויב לפרוש מעבודתו במשך תקופה שלא תעלה על חמש שנים מיום הגיעו לגיל פרישת חובה, אלא אם קבעה ועדת תעסוקה, הפועלת ליד משרד הביטחון כמשמעותה בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949, או ועדת תעסוקה אחרת שתקבע כי איננו כשיר. ועדת התעסוקה תחליט על אי כשירות כאמור לעיל באחד המקרים הבאים:
1. העובד אשם בהתנהגות רעה חמורה, הפוגעת במקום עבודתו. בנותן העבודה או בשמם הטוב;

2. העובד הפסיק מרצונו הטוב את עבודתו ונותן העבודה לא חייב אותו לפרוש מעבודתו ;
3. העובד נמצא בלתי כשיר להמשיך בעבודתו הקודמת או בכל התעסקות אחרת באותו מקום עבודה מחמת מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי.
- (חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"ו-1950 ס' 13א, תקנות משפחות חיילים שנספו במערכה (העסקת עובד מעבר לגיל הפרישה), התשל"ו-1975 ת' 1, 4) (עד/12)(9/20)

(ב) עובד שהוא הורה שילדו נפטר ומועסק בשירות המדינה שבע שנים לפחות בתכוף לפני הגיעו לגיל פרישת חובה, והוא הגיע לגיל פרישת חובה לא יחוייב לפרוש מעבודתו בשל גילו, בארבע השנים מיום הגיעו לגיל פרישת חובה.

האמור לעיל לא יחול על כבאי כמשמעו בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012 ועל עובד בשירות הביטחון הכללי או במוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים.

תחילתו של חוק זה ביום י"ד בטבת התשע"ח (1.1.2018), והוא יעמוד בתוקפו ארבע שנים מיום תחילתו.

(חוק גיל פרישה (הורה שילדו נפטר) (הוראת שעה), התשע"ח-2017) (ע/10)

82.55 - זכויות הקשורות בפרישה לקצבה

82.551

זכויות עובד אשר פרש לקצבה, ביזמתו או ביזמת נציב שירות המדינה, וכן זכויות שאיריו של עובד אשר פרש לקצבה, מפורטות בפרקי משנה 85.3, 85.4 ו-85.6.

82.56 - נוהל הטיפול בעובד הפורש לגמלאות

82.561

- (א) הנהלים לטיפול בעובד הפורש לגמלאות, הינם חלק ממחויבות המעסיק לעובדיו שעבדו שנים רבות במשרד ;
- (ב) הטיפול בעובד הפורש לגמלאות מופקד בכל משרד בידי עובד מיחידת משאבי אנוש שסיים קורס רפרנטים לענייני גמלאות ;
- (ג) העובד יפעל בשיתוף עם האחראי לשירותי רווחה במשרד ובתיאום עם מנהל משאבי אנוש במשרד.

82.562

שיחה אישית לפני הפרישה

- (א) שנה לפני הפרישה יוזמן העובד הפורש לשיחה אישית עם הרפרנט לענייני גמלאות ו/או עובד הרווחה ;
- (ב) השיחה תוקדש לבדיקה ואימות הפרטים בנושאים הקשורים בקביעת זכויות (שירות קודם, צירוף שירות, הגדלת שירות וכדומה) ובהיבטים אחרים של הפרישה.

82.563

הכנה לפרישה

- (א) כל עובד יוזמן במרוצת השנה שלפני הפרישה, לאחר קיום השיחה האישית במשרדו, למפגשי הכנה לפרישה המאורגנים על-ידי נציבות שירות המדינה ;
- (ב) מפגשים אלה יוקדשו למתן מידע על זכויות שונות המגיעות לעובד הפורש (זכויות לגמלאות, מס הכנסה וביטוח לאומי), ולדיון בהיבט החברתי והאנושי של הפרישה ;
- (ג) המפגשים מיועדים לעובדים ולבני/בנות זוגם, נערכים בשעות העבודה ועל חשבון תקציב המשרד.

82.564

טקס הפרישה

הטקסים לעובדים הפורשים לגמלאות ייערכו בשתי מסגרות :

- (א) טקס פרישה משרדי - בפרקי זמן ובמועדים קבועים שתקבע הנהלת המשרד או יחידת הסמך. לטקס יוזמנו כל העובדים המועמדים לפרישה לגמלאות. בהתאם לשיקולי הנהלת המשרד יוזמנו למסיבה גם בני משפחותיהם של העובדים.
- במהלך הטקס יוענק שי לעובד הפורש. השי יינתן בצורת מדליה או שי שווה ערך אחר (שווה ערך מבחינה ערכית) אשר ישמש מזכרת לעובד הפורש כאות הוקרה על פעילותו רבת השנים במשרד. המשרד יכלול את ההוצאה הצפויה לכך, כל שנה מראש בתקציבו השנתי.
- סכום ההקצבה לטקס פרישה משרדי לעובד יפורסם, מעת לעת, על-ידי אגף הדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה ;
- (שע/3)

(ב) טקס פרישה יחידתי - הטקס ייערך ביום הפרישה, או סמוך לו, ביחידת העובד על-ידי חבריו לעבודה בתיאום עם ועד העובדים. המוזמנים לטקס זה ייקבעו בהתייעצות עם העובד הפורש לגמלאות. (נט/31)

82.565

שמירת קשר עם גמלאים

- (א) גמלאי המשרד הם חלק בלתי נפרד מאוכלוסיית המשרד;
- (ב) הטיפול בשמירת הקשר עם גמלאי המשרד ייעשה בשיתופם הפעיל של הגמלאים באמצעותו של עובד הרווחה במשרד;
- (ג) הקשר יקוים בין יחידת המוסד לבין הגמלאים ויש לקיימו בכל התחומים המפורטים;
- (ד) שמירת הקשר תקויים עם הגמלאים שפרשו מטעמי גיל (מגיל 60 ומעלה), ועם גמלאים שפרשו מטעמי בריאות;
- (ה) שמירת הקשר עם גמלאים שפרשו בגילים נמוכים יותר תהיה בהתאם להחלטת האחראי לשירותי הרווחה והנהלת המשרד;
- (ו) כמו כן יישמר הקשר עם בני זוגם של עובדים שנפטרו בשירות ועם בני זוגם של גמלאים שנפטרו;
- (ז) הדרכים לשמירת הקשר הן:

1. הזמנת הגמלאים לאירועי המשרד או היחידה, כגון: הזמנת הגמלאים פעמיים בשנה בחגים להרמת כוסית (לקראת ראש השנה ולקראת פסח), הזמנת הגמלאים לפתיחת תערוכה, חנוכת מבנה או מתקן חדש וכדומה;

2. קבלת שי בתלוש הגמלה לקראת חג הפסח ולקראת ראש השנה:

- (א) לגמלאים בפנסיה תקציבית
לגמלאים בפנסיה תקציבית, השי יוענק באמצעות מינהלת הגמלאות במשרד האוצר;
- (ב) לגמלאים בפנסיה צוברת
לגמלאים שפרשו מעבודתם בשירות המדינה אשר אינם מבוטחים בפנסיה תקציבית, השי יוענק על-ידי מינהלת הגמלאות במשרד האוצר לאחר שהתקיימו לגביהם אחד מהתנאים הבאים:

1. עובד שנקבע על-ידי קופת הגמל שבה הוא מבוטח, כמי שבשל מצב בריאותו אינו מסוגל לעבוד בשירות המדינה והוכר כזכאי לקצבה מקופת הגמל בשל האמור;

2. עובד אשר פרש פרישה מוקדמת במסגרת תכנית פרישה;

3. בן/ת הזוג של גמלאי שנפטר או של עובד שנפטר במהלך עבודתו בשירות המדינה;

4. עובד אשר מתקיימים לגביו כל התנאים הבאים:

א. העובד פרש מעבודתו בשירות המדינה לאחר שמלאו לו 60 שנים;

ב. העובד עבד בשירות המדינה במשך תקופה של 10 שנים או יותר;

מחלקת משאבי אנוש תעביר את רשימת הפורשים בפנסיה צוברת לאגף בכיר פרישה וגמלאות בנציבות שירות המדינה, אשר יבחן את זכאותו של העובד שפרש לשי לחג בהתאם לאמור בנסמך זה.

(עז/8) (עג/15)

3. כינוס הגמלאים מספר פעמים בשנה לשמיעת הרצאות ופעילויות אחרות;

4. שיתוף הגמלאים בטיולים הנערכים לעובדי המשרד או עריכת טיולים בנפרד;

5. נופשונים לגמלאים במסגרת קבוצתית המאורגנת על-ידי המשרד בתיאום עם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ;

6. קיום קשר אישי עם הגמלאים הזקוקים לסיוע ולתמיכה, כגון: סיוע כספי באמצעות קרנות החברה למפעלי כלכלה ותרבות בע"מ; "קרן מיכאל" לעובדי המדינה במצוקה, קרן סיוע לגמלאים וכדומה;

7. משלוח פרסומי המשרד, כדי להגביר את תחושת השותפות בין ההנהלה לבין הגמלאים;

8. עריכת ביקורים אצל גמלאים חולים והענקת שי;

9. קבלת קהל הגמלאים במשרד בימים קבועים מראש, לקבלת מידע ולהעלאת בעיות שונות שבהן נתקל הגמלאי;

10. בעת חירום ניתן לאייש משרות חיוניות על-ידי גמלאים.

82.566

הסכומים המוקצבים לגמלאי לשנת התקציב עבור ביצוע הפעילויות כמפורט בפסקה 82.565 יפורסמו מעת לעת על-ידי האגף להדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה.

82.567

הקצאת הסכומים לטיולים, לכנסים שנתיים ולביקורים אינה קשורה במספר המשתתפים בפעילות הנ"ל, אלא בהתאם למספר הגמלאים והגמלאיות, האלמנים והאלמנות.

82.568

המשרד רשאי להקציב סכומי כסף נוספים, אם קיים כיסוי תקציבי מתאים למימון פעולות חברתיות, תרבותיות ורווחתיות נוספות היוזמות על-ידי האחראי על שירותי רווחה, שאושרו על-ידי הנהלת המשרד.

(שע/3)

7.2.2018